దృష్ట

కస్తూరి మురళీ కృష్ణ

ఒక్కమాట

దక్షిణ భారతం పైకి దండెత్తి వచ్చిన మొదటి ముస్లిం సేనాని మాలిక్ కాఫర్.

అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ ఢిల్లీ పాలకుడిగా ఉన్న సమయంలో మాలిక్ కాఫర్ మలబారు తీరం వరకూ చొచ్చుకు వచ్చాడు. మధురపై దాడి చేశాడు. శ్రీరంగంలో మారణహోమం సృష్టించాడు. చిదంబర ఆలయాన్ని పునాదులతో సహా పెకిలించి వేశాడు. బోలెడంత సంపదను ఏనుగులపై మోసుకుని ఢిల్లీ తీసుకు వెళ్ళాడు. ఆ దండయాత్ర ఈ కథకు ఆధారం. మాలిక్ కాఫర్ దండయాత్ర వల్ల భారతీయ సమాజంలో జరిగిన అల్లకల్లోలాన్ని, భారతీయ మనస్తత్వం పై కలిగిన గాయాల ప్రభావాన్ని వర్ణించటం ఈ రచన ప్రధానోద్దేశ్యం.

మనకు సాధారణ చరిత్ర పుస్తకాలలో, కనబడని ఘోరమైన చేదు నిజాలు, మనల్ని మనం మరిచిపోతున్న తరుణంలో, మన పూర్వీకులు ఎన్ని దారుణమైన మారణకాండలను అనుభవిస్తూ కూడా ధర్మాన్ని పదిలంగా కాపాడాలో, ప్రజలకు తెలియ చెప్పాలన్న ఆశయంతో ఈ రచన సాగుతుంది. చరిత్రలో జరిగిన గాయాలను తిరిగి తోడటం కాదిది. మానని గాయాల స్వరూపాన్ని అర్థం చేసుకోవటం ద్వారా వాటి చికిత్సకు ఉపక్రమించుటంతో పాటు, భవిష్యత్తులో ఇటువంటి గాయాలు కాకుండా జాగ్రత్తలు పడేందుకు దేశ ప్రజలను ఉద్యుక్తులను చేయటం ఈ రచన లక్ష్యం. అనేక చారిత్రక ఆధారాలు, చారిత్రక పాత్రలు, కాల్పనిక పాత్రలలో కలగలిపి సాగించిన రచన ఇది.

మురళీకృష్ణ

(గత సంచిక తరువాయి)

ఇంకా ఆకాశంలో చిక్కని చీకటి సామ్రాజ్యం ఏలుతోంది. మినుకు మినుకుమంటున్న తారలు, చీకటితో పోరాటం సాగిస్తూనే ఉన్నాయి. చీకటి తరువాత వెలుతురు ఉంటుందని వాటికి తెలుసు. అందుకే వెలుతురు కోసం ఎదురు చూస్తూ, వీలయినంతగా చీకటిని దూరం చేయాలని ప్రయత్నిస్తున్నాయి.

ఆకాశం వైపు తదేకంగా చూస్తూ కూచున్నాడు గంగాధర శర్మ.

శ్రీరంగం ప్రయాణమవ్వాలని గంగాధర శర్మ నిర్ణయించుకున్నాడు. ఎవరు ఎంతగా ప్రయత్నించినా తన నిర్ణయం మార్చుకునే వీలులేదని స్పష్టం చేశాడు. అయినా ఎందుకో అతని మనస్సులోని అల్లకల్లోలం తగ్గటంలేదు.

పక్కన అలికిడి అయితే చూశాడు. శూరవర్మ వచ్చి కూచున్నాడు.

'నిద్రపట్టటం లేదు' గంగాధర శర్మ.

'నిద్రపోవాలని ప్రయత్నించలేదు కూడా' అన్నాడు.

శూరవర్మ నిట్టూర్చాడు.

'గంగాధరా, గురువుగారు నీమీద ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్నారు. అంతకన్నా ఎక్కువ ఆశలు నేను పెట్టుకున్నాను. మన సమాజం ప్రస్తుతం ఒక విచిత్రమైన పరిస్థితిని వెదుర్కొంటోంది. ఈ సమయంలో మనమంతా కలిసి కట్టుగా నిలబడాల్సి ఉంటుంది. శత్రువు, ఇంతవరకూ మనం ఎదురుకోనివాడు. కేవలం మనల్ని భౌతికంగానే కాదు, మానసికంగాను జయించాలని కంకణం కట్టుకున్నవాడు. ఈ శత్రువుకు సామ్రాజ్యం లభిస్తే సరిపోదు. సామ్రాజ్యంతో పాటు ప్రజల శరీరాలు, మనస్సులు, వారి నమ్మకాలు, జీవన విధానం అన్నీ తాను నిర్దేశించినట్టే ఉండాలి. అలాంటి శత్రువును ఎదుర్కొని నిలబడాలంటే మనం ఎంతగా ప్రతిఘటించాల్సి ఉంటుందో ఆలోచించు.' అనునయంగా అన్నాడు శూరవర్మ.

గంగాధర శర్మ చాలాసేపు మౌనంగా ఉన్నాడు.

చీకటిలో కలిసిపోయి కనబడకుండా వినిపిస్తున్న నీటి ప్రవాహపు గలగలలు తప్ప మరో శబ్దం వినబడటం లేదు.

ఉండి ఉండి చల్లని గాలి వీస్తోంది. మారుతున్న గాలి దిశను బట్టి తెల్లవారటం ఎంతో దూరం లేదని తెలుస్తోంది.

ఆకాశంవైపు ఏకాగ్రతతో చూస్తున్న గంగాధర శర్మ, శూరవర్మవైపు తిరిగాడు.

'గురువుగారు నాకు ఓ విషయం చెప్పారు' అన్నాడు హఠాత్తుగా తలెత్తి గంగాధర శర్మవైపు చూశాడు శూరవర్మ.

'ఈ ప్రపంచం ఎంత సరళమైనదో అంత సంక్లిష్టమైనది. ఏ విషయం కూడా పైకి కనిపించినంత సరళంగా ఉండదు. ఏ సమస్య కూడా అనిపించినంత సంక్లిష్టం కాదు. మనకు విషయాలు సరళంగా ఎప్పుడు అనిపిస్తాయంటే, మనం ఆ విషయాన్ని అన్ని కోణాల్లో పరిశీలించినప్పుడు. ఎప్పుడయితే, విషయాన్ని ఒకే కోణంలోంచి చూస్తూ ఉంటామో, అప్పుడు, ఆ విషయం సంక్లిష్టమవుతుంది.'

గంగాధరశర్మ వైపు నిశితంగా చూశాడు శూరవర్మ.

భారతీయ సమాజంలో ఇది ప్రధానంగా కనిపించే లక్షణం. ఇక్కడ మనుషులు వాదనలతో సమయం గడిపేస్తారు. తాము అధిగమించలేని ఇది ప్రధానంగా కనిపించే లక్షణం. ఇక్కడ మనుషులు వాదనలతో సమయం గడిపేస్తారు. తాము అధిగమించలేని సమస్య వచ్చినప్పుడు తమ కార్యశూరత్వంతో దాన్ని సాధించాలని ప్రయత్నించే బదులు వాదనలు ఆరంభిస్తారు. శుష్క వాదనలలో సమయం గడిపేస్తారు.

శూరవర్మను గమనించటం లేదు గంగాధర శర్మ.

'ఇప్పుడు ఈ తురుష్కుల దండయాత్రలని మీరు ఒకే కోణంలో చూస్తున్నారు. కత్తిని కత్తితో ఎదుర్కోవాలని చూస్తున్నారు. కానీ ఇది కత్తి సమస్య ఒక్కటే కాదు. అనేకానేక అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే కానీ మీకు సమస్య అసలు స్వరూపం అర్థం కాదు'

'ఏమిటా స్వరూపం?' లోగొంతుకలో అడిగాడు శూరవర్మ.

'మీరు మనదేశ చరిత్రను గమనించండి. మానవ స్వభావాన్ని గమనించండి. మన వాఙ్మయాన్ని తెలుసుకోండి. మన ఆలోచనలను ఆకళింపు చేసుకోండి. మీకు ప్రస్తుతం మనం ఎదుర్కొంటున్న సమస్య కొత్తది కాదనీ, ప్రాచీన కాలం నుంచేకాదు. మానవుడు ఆవిర్భవించినప్పటి నుంచీ మానవ సమాజం ఎదుర్కొంటూ వస్తున్న సమస్య ఇది అని అర్థమవుతుంది' నేను మాట్లాడుతూంటే పద్మిని నిశ్శబ్దంగా వచ్చి, వాళ్ళ మాటలు వినబడేంత దూరంలో కూచుంది.

ఆమెకు కాస్త దూరంలో నుంచుంది.

ఆమెకు కాస్త దూరంలో ప్రహరసింహుడు నిలబడ్డాడు.

‘ఇద్దరు మనుషులు కలుస్తారు ఏం జరుగుతుంది? ఒక వ్యక్తి నయానో, భయనో, ప్రేమతోనో, బలవంతంగానో తన అభిప్రాయం ఎదుటివాడిపై రుద్దాలని చూస్తాడు ఒకవేళ ఆ అభిప్రయాలను స్వచ్ఛందంగా స్వీకరిస్తే సమస్యలేదు. అలాకాక తన అభిప్రాయాలను వదలక పోతే ఇరువురి నడుమ ఘర్షణ ఆరంభమవుతుంది. బలవంతుడు గెలుస్తాడు. కానీ బలహీనుడు తెలివైన వాడయితే, తన నమ్మకాల పట్ల అచంచల విశ్వాసం ఉన్నవాడయితే, తాత్కాలికంగా బలవంతుడికి లొంగినట్టు కనిపించినా, అవకాశం దొరకగానే తలఎత్తడు. బలవంతుడు ఎల్లప్పటికీ శక్తిమంతుడిగానే ఉండలేడు. ఈ ప్రపంచం సముద్రంలాంటింది. అలలు వస్తూంటాయి. పోతుంటాయి. అల స్థిరంగా ఉండదు. ఎల్లప్పుడు ఎగసిన దశలోనే ఉండదు. పైకి ఎగిరింది క్రిందకు రాక తప్పదు. ద్రోణిని వెన్నంటి లోయ ఉంటుంది. పగలు తరువాత రాత్రి వస్తుంది. ఆకులు రాలే కాలం వెన్నంటే చిగురులు తొడిగే కాలం ఉంటుంది. కాబట్టి ఈనాడు తన బలంతో తన మాట చలామణీ చేసుకున్నవాడు, రేపు బలహీనుడవుతాడు. ఒకప్పటి బలహీనుడు శక్తిమంతుడవుతాడు. ఇది ప్రపంచరీతి‘

ఆకాశంలో వెలుగు రేకలు కనబడటం ఆరంభమయింది. వెలుతురు వచ్చేవరకూ చీకటిలో నిరంతర పోరాటం సాగించిన తారకలు నిశ్శబ్దంగా వెలుతురులో ఒదిగిపోతున్నాయి.

‘అందుకే ఇప్పటి సమస్య మనకు కొత్తకాదు. ఇదే చివరిసారి ఇలాంటి సమస్యను ఎదుర్కోవటం కాదు. ఈ సమస్య అనంతకాలం నుంచీ వస్తోంది‘

‘ఇది పలాయనవాదం. నువ్వు సమస్యను పలచన చేసి తప్పించుకోవాలని చూస్తున్నావు‘ తీవ్రంగా అన్నాడు శూరవర్మ.

నవ్వాడు గంగాధర శర్మ.

‘గురువుగారు నాకు ఓ విషయం ఎన్నో మార్లు చెప్పారు. కానీ నాకు అది అర్థం కాలేదు. అది ఇప్పుడు అర్థమయింది.‘

‘ఏమిటది?‘

‘కత్తితో సాధించే విజయం తాత్కాలికం. మీరు కత్తిని కత్తితోనే ఎదుర్కోవాలని చూస్తున్నారు. కానీ ఇది సమస్యలో ఒక భాగం మాత్రమే. మరో భాగం కత్తికన్నా పదునయినది. శక్తివంతమైనది.‘

‘ఏమిటది?‘

‘మీరు చూస్తున్నారుగా, తురుష్కుల బారినపడి, తమ తప్పులేకుండానే అత్యాచారానికి గురయిన వారు, తిరిగి తమ పాత జీవన విధానంలోకి రావాలనుకుంటే ఎలా ఇతరులు అడ్డుపడుతున్నారో!‘

‘చూశాను‘

‘కత్తి చేయలేని పని మనం చేస్తున్నాం. కత్తికన్నా ఎక్కువగా మన సమాజాన్ని, మన ధర్మాన్ని మనం గాయపరచుకుంటున్నాం. కత్తికి వెరవకుండా, ఎంతటి ఒత్తిడినయినా తట్టుకుని నిలబడి కూడా తమ ధర్మాన్ని విడవటానికి ఇష్టపడని వారిని, మనం మన ధర్మంలోకి రానీయకుండా తరిమేస్తున్నాం. వారిలో ద్వేషభావనలను తీవ్రం చేస్తున్నాం. ఒకరొకరిగా మనవారినే మనం దూరం చేసుకుంటున్నాం, శాశ్వతంగా. ఇక మళ్ళీ మనవైపు రావటమే కాదు, మనల్ని తరతరాలు ద్వేషించి, నాశనం చేయాలని. కంకణం కట్టుకునేంతగా. ఇప్పుడు చెప్పండి, ఈ సమస్య కత్తితో తీరుతుందంటారా? కత్తితో ప్రాణాన్ని హరిస్తారు. శరీరాన్ని పనికి రానిదిగా చేస్తారు. కానీ మనసుకయిన గయాన్ని ఎలా మాన్పుతారు? సమాజ ఆత్మలో పేరుకున్న మలినాన్ని ఎలా ప్రక్షాళన చేస్తారు? ‘

శూరవర్మ మౌనంగా ఉన్నాడు.

'గతంలో, రామాయణ కాలంలో రాక్షసులు, సమజిక జీవితాన్ని ఛిన్నాభిన్నం చేసేవారు. యజ్ఞయాగాదులను నాశనం చేసేవారు. కానీ వారు మనుషులను రాక్షసులుగా మార్చాలని ప్రయత్నించలేదు. కాబట్టి రాక్షస రాజును సంహరించటంతో సరిపోయింది.'

ఆకాశం ఎరుపెక్కింది. చీకటి పారిపోవటం వేగవంతమయింది. 'బౌద్ధుల కాలంలో సమస్య కొత్త రూపం ధరించి వచ్చింది. బౌద్ధం వ్యక్తులను మార్చటం ఆరంభించింది. సామాజిక జీవనాన్ని, ఆలోచనలను సంపూర్ణంగా రుపాంతరమొందించాలని ప్రయత్నించింది. అందుకే బౌద్ధాన్ని కత్తితో ఎదుర్కోలేదు. శంకరాచార్యుల వారు ధర్మాన్ని ఆ కాలానికి తగ్గట్టు తీర్చిదిద్దారు. దేశం నలుమూలల పర్యటించి ప్రజలలో ధార్మిక భావనలను రగిలించారు. సామాజిక జీవనాన్ని, ఆలోచనలను కొత్త దారులు తొక్కించారు. గమనించండి, శంకరాచార్యులవారు బోధించిన విధం, తిరిగి ప్రజలకు పాతకాలానికి తీసుకు వెళ్లలేదు. ముందుకు నడిపించింది. గతించిన కాలం తిరిగిరాదు. అది తిరిగి రావాలనుకోవటం మూర్ఖత్వమే కాదు అన్యాయం కూడా. సమయం ఎన్నడూ వెనక్కు పరుగిడదు. అది ముందుకే పరుగిడుతూంటుంది. సమాజం కూడా అంతే. ముందుకే పరుగిడాలి. వెనక్కు తిరగాలని ఆలోచించటం అన్యాయమే కాదు అనర్థం కూడా'

ఆకాలంలోకి బాలభానుడు వచ్చేశాడు. జగతి వెలుతురుమయం అవుతోంది.

'ఇపుడు మనం ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలాంటిదే ఓ వైపు ఆనాటి రాక్షసులలా జీవితాలను భగ్నం చేస్తున్నారు. మరోవైపు బౌద్ధులలా సమాజాన్ని సంపూర్ణంగా పరివర్తనం చెందించి, భిన్నమైన సమాజాన్ని నెలకొల్పాలని చూస్తున్నారు. కాబట్టి ఈ సమస్య కత్తితోటే తీరదు. నీ తమ్ముడు కత్తిద్వారా సమస్యను పరిష్కరిస్తాడు. నువ్వు బుద్దితో సాధించాలని గురువుగారు ఎప్పుడూ అంటూండేవారు. నాకు ఉక్రోషంగా ఉండేది. కోపం వచ్చేది. నాకూ కత్తి యుద్ధం వచ్చు అని నిరూపించాలని పట్టుదలగా ఉండేది. కానీ మొన్న కత్తిపట్టుకుని శత్రువులను సంహరిస్తున్నప్పుడు నాకు గురువుగారి మాటలలోని అర్థం బోధపడింది. ఈ సమస్య కత్తితోటే పరిష్కారం కాదు. ఓ వైపు కత్తితో ప్రతిఘటిస్తూనే, మరోవైపు మానసికంగా, ధార్మికంగా మనల్ని మనం శక్తివంతం చేసుకోవాలి'

'నువ్వు ఆ పని చేయగలవా?' సూటిగా అడిగాడు శూరవర్మ.

'నాకు తెలియదు. కానీ ప్రయత్నిస్తాను. ఇంకా దక్షిణం వైపు తురుష్కులు అడుగు పెట్టలేదు. నేను ఆ వైపు వెళతాను. జరుగుతున్నది వారికి వివరిస్తాను. శత్రువును ఎదుర్కొనేందుకు వారిని భౌతికంగా, మానసికంగా సిద్ధంగా ఉండమని చెపుతాను. నా వంతు ప్రయత్నం చేస్తాను. ఫలితం దైవం వంతు.'

శూరవర్మ మౌనంగా ఉన్నాడు.

ఎండ వేడి పెరుగుతోంది.

చివరికి శూరవర్మ అన్నాడు.

'పద్మిని యువతి. తను నా వెంట రావటం బాగుండదు. మంచిదికాదు.'

'కానీ వస్తానంటోంది. నువ్వు కత్తిపట్టనన్నావు. నీకేదైనా ప్రమాదం ఎదురయితే?'

'నన్ను నేను భగవంతుడికి అర్పణం చేసుకున్నాను. నాకేం జరిగినా అది భగవదేచ్ఛ.'

'పద్మిని కూడా నీకు తనని అర్పణం చేసుకుటుంది' అన్నాడు శూరవర్మ.

గంగాధర శర్మ పద్మినివైపు ఆశ్చర్యంగా చూశాడు.

'నేను శ్రీరంగం వెళుతున్నాను. అక్కడ వాదనలో నేను ఓడిపోతే ప్రాణత్యాగం చేస్తాను' అన్నాడు.

'నేనూ మీ వెంట వస్తాను' అంది పద్మిని మెల్లిగా, కానీ నిశ్చయంగా.

ఇంతలో చంద్రశేఖరుడు చెట్టుచాటునుంచి బయటకు వచ్చాడు.

'పద్మిని నాది' అన్నాడు.

'అది నేను నిర్ణయించుకోవాలి' అంది పద్మిని తీవ్రంగా.

'అది నా కత్తి నిర్ణయిస్తుంది' అన్నాడు చంద్రశేఖరుడు ధృఢంగా.

క్షణంలో అక్కడ పరిస్థితి మారిపోయింది.

శూరవర్మ కత్తి దూశాడు. ప్రహర సింహుడు కత్తిని ఎత్తాడు.

గంగాధర శర్మ నిశ్చలంగా కూచుని ఉన్నాడు. అతని ముఖంలో నిర్లిప్తత తాండవిస్తోంది.

'చంద్రశేఖరా, నాకు ఎవరిమీద ఎలాంటి వ్యామోహం లేదు. నేను ఒంటరిగానే శ్రీరంగం వెళతాను. కానీ ఎదుటివారి ఇష్టాన్ని గమనించకుండా వ్యవహరించటం రాక్షసత్వం' అన్నాడు.

చంద్రశేఖరుడు విసురుగా గంగాధర శర్మ వైపు కత్తిని కదిపాడు.

మెరుపులా శూరవర్మ ఆ కత్తిని గాల్లోనే అడ్డుపడ్డాడు.

'మీరు మధ్యలో రాకండి' తీవ్రంగా అన్నాడు చంద్రశేఖరుడు.

'ఇది మీ ఇద్దరి సమస్య కాదు. అందరి సమస్య' అన్నాడు శూరవర్మ.

'నేను గంగాధర శర్మనే నా మనస్సులో స్వీకరించాను' ప్రకటించింది పద్మిని నిస్సంకోచంగా.

అక్కడ గాలి ఘనీభవించినట్టయింది. అందరూ నిశ్చేష్టులయ్యారు.

●●●

(కొనసాగింపు వచ్చేసంచికలో)

POST YOUR COMMENTS